

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Гелеверя Є.М., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

На інноваційній стадії розвитку закладу вищої освіти інформація й знання стають предметами та засобами праці для креативного мислення, де нові ідеї є продуктом який має великий соціально-економічний ефект. При цьому при переході на нову стадію всі досягнення попередніх стадій зберігаються та відновлюються на більш високому рівні. Джерелами креативності є творчі люди й технології.

Сьогоднішні абітурієнти вже мають уяву, що їх чекає через п'ять-сім років, ким вони стануть після одержання диплома. Готовити майбутніх фахівців – от основне завдання вищих навчальних закладів України. Сучасний світ переживає глобальну інформаційну революцію.

У цих умовах молодь повинна вміти не тільки одержувати, але й створювати нові знання. Креативне мислення, вміння переробляти знання, народжувати нові технології й інновації - от що важливо в найближчому майбутньому.

Суспільство, у якому знання стають капіталом і головним ресурсом економіки, має право пред'явити більш високі вимоги до вищої професійної освіти. Однак освітня система сьогодні слабо орієнтована на підготовку мислителів і новаторів, здатних створювати конкурентоспроможні інтелектуальні продукти, відповідно до високого статусу професіонала і які забезпечують стабільний соціально-

економічний розвиток країни. Ця проблема, як слідство, у тому числі має і низьку професійну адаптацію випускників вузів на ринку праці.

Система вищої освіти орієнтована переважно лише на транслявання знань, тоді як за даними наукових досліджень ділова спроможність лише на 15% залежить від професійних знань, а на 85% від особистих якостей та здібностей [1].

Причина неуспіху багатьох молодих фахівців полягає у відсутності в них професійного мислення, сучасної культури, соціально обумовлених основ спілкування, навичок адаптації до швидких змін соціально-економічних умов. З боку економіки вже давно спостерігається ріст потреби в соціальній компетенції фахівців. Дослідження в області ринку праці привели до наступної формули: сьогодні необхідний перехід від гарного фахівця до гарного співробітника. Поняття «гарний співробітник» включає спеціальну професійну підготовленість, але крім цього воно припускає наявність таких якостей, як відповідальність, вміння працювати в команді, адекватну самооцінку особистісних якостей, самостійність у прийнятті рішень, наявність професійних соціально-етичних установок, готовність до перевантажень і стресових ситуацій, вміння з них виходити. Саме ці якості останнім часом усе частіше зустрічаються серед ключових вимог до кандидатів на різні, у тому числі управлінські посади.

Креативність опирається на прикладну уяву, інтелект, винахідливість і самонавчання. Основні елементи для креативності:

компетенція: знання, навички, досвід;

творче мислення: гнучкість, винахідливість і наполегливість при пошуку розв'язку проблем, використання методів креативного мислення;

мотивацію: внутрішню - особиста зацікавленість у розв'язку проблеми, прагнення до самореалізації й застосуванню своїх знань, і зовнішню - матеріальні заохочення й просування по службі. При цьому для креативності більш важливу роль відіграє внутрішня мотивація.

Для розвитку креативних форм індивідуального економічного мислення, насамперед, необхідно здійснити стратегічний перехід від «ретрансляційної» до «інноваційної» спрямованості навчання.

Основні принципи інноваційного навчання:

виробляти навички логічного висновку й самостійного формулювання визначень понять;

вчитися виявляти значимі підстави для побудови класифікацій і типологій, самостійно будувати їх;

формувати навички самостійного моделювання явищ і процесів;

вчитися вирішувати нестандартні завдання, що припускають самостійний пошук додаткової інформації, вироблення нових підходів до аналізу проблемної ситуації та сприяти розвитку системного бачення об'єкта дослідження.

У креативному навчанні найбільш комплексним і результативним методом є навчання дією, яка здійснюється у вигляді розв'язку реальних професійних завдань, аналізу й програвання конкретних ситуацій, спільної діяльності навчальної групи, самостійної роботи. Таким чином, реалізація моделі креативного інноваційного навчання буде сприяти розв'язку проблеми професійної готовності випускників вузів і дозволить підготувати потрібних на ринку праці молодих фахівців, здатних задати свій інноваційний темп у соціально-економічному розвитку України.

Література:

1. Горелов Н. А., Литун О. Н, Мельников О. Н. Человеческие ресурсы в креативной экономике. *Креативная экономика*. 2007. №1.
2. Журавлев В. А. Креативное мышление, креативный менеджмент и инновационное развитие общества . *Креативная экономика*. 2008. № 4. С. 3-8, № 5. С. 51-55.
3. Білова В. Педагогічний менеджмент: поняття і теоретичні засади *Рідна шк.* 2005. №2. С. 26-28.

4. Безруков В.Й. Проектирование в управлении педагогическими системами. *Педагогика*. 2005. № 3. С. 28-34.
5. Белоконь А Устойчивое развитие университетов: подходы к принятию управленческих решений. *Alma mater : Вестн. высш. шк.* 2003. № 6. С. 3-8.
6. Дзвінчук Д.І. Державне управління освітою в Україні: тенденції і законодавство. К.: Нічлава, 2003. 240 с.

УДК 602.03

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА
ПІДГРУНТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСТНОГО
ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

*Науменко М.О., доктор філософії економічного напрямку, доцент
Національна академія Національної гвардії України*

Аналіз останніх напрямків удосконалення освітнього процесу, публікацій у пресі та інших літературних джерелах [1–18], свідчить про потребу впровадження в рамках Національної академії Національної гвардії України так званого "компетентнісного підходу" (learning outcomes) до організації навчального процесу. Водночас слід наголосити на потребі врахування відмітних особливостей даного Вищого військового навчального закладу, на що й спрямовані дані пропозиції.

Перш за все визначимо реальність потреби впровадження компетентнісного підходу. По-перше, ця потреба пояснюється появленням нових галузевих стандартів Освітньо-професійної програми